

Landskap: Skåne Upptecknat av: Niel Foss
 Härad: N. län, Villands^{vid. 7} Adress: Sandhult, Sk. Fagerhult
 Socken: Fagerhult, Vångar Berättat av: olika personer, se inns. i
 Uppteckningsår: 1947 Född år i
saml.!

Skogströskning.

s. 1-2.

Skogstak.

s. 3-4

Om jägare gav efter hvarandes hinner
 - hvar ej skjuts med bössan.

s. 5

Fäger man spik fr. lillkista och spi-
 kar med det i en ålåkista blir det
 ingen ål.

s. 6.

Ålfiske.

s. 6.

En ål som höllade grödan åt borden.

s. 7.

En flicka vid namn Ålle tros ha bli-
 vit färgen av höllen i berget Ållehult.

s. 7.

Skriv endast på denna sida!

Min morfar har antalet att man i gamla länge sedan
avlägsna tider tröskade på det sättet, att man hade en
hård jordeplatta utanför ingången till bostaden, där
man lade säckhårarna och tröskade dem där. Träsen
har troligen namnet tröskel kommit. Sedan man
man börjat att använda lagen av som de gamla sade
baleplank som var något man än två tim tjocka
och sammanfogade på så sätt att man hade gjort hål
i dessa med en s.k. narare och slagit in träduppar
s.k. tynnar och på så sätt sammanfogat golvet. Vid
tröskningen lades säckhårarna och lades i tvänne
sades med tynnarna, eller även mot använde knäfler
om man föredrog att böja tröskningen vilken gick så
till att man med en plöjel som bestod av två raka
skaft som man delade en fast en stor yck eller som del
på den tiden hetta nalk (nagel) och på denna hade
man först satt några sammanfogade lätdebiter vilka
kunde skrivas runt och i andra änden hade man

gjort ett hål var man band fast det andra skiftet som man gjort en skära runt i ena änden. Man använde något starkt material att binda med t. a. skinnat av en ål som var mycket segt och hållbart. Lådorna slägs finnas i Fagerhultsbygden än på sina ställen. Troligen var det två, ibland till och med tre eller om det var stora lågor till och med fyra man satt i olika takten. Tröskade med dessa slager.

Man började i dagningen och rentast ännu tidigt om man hade lykt, redan vid halv fyra tiden och höll på tills sena kvällen. Man kan säga om att bonden alltid höll reda på om de stannat att trösk så han alltid gick ut på kvällen och såg till att de fortsatte. Så hände det vid ett tillfälle att tröskmännen som hade trösk på fötterna lade sig på magen på laggolvet och med fötterna slog slagornas takt, och kunde på så sätt vila sig. Numera är det högst sällan man hör dessa slagors sång, med sitt bomp, bomp, bomp, bomp, gungade i rytm.

(HT)

U. N. N. N.
Fagerhult
Ang. halmteck.

ACC. NR M. 10456:3.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Lu F 57.

Taket består först av spannar som är
hoppfästade vid ryggåsen då de kallas spännar.
Vart par av spannar är oantill är oantill hoppfäs-
tat med en hantjälke som går igenom taket.
Läkten ligga horisontellt utom på spannarna vilka
med dem fastspikas, och är flata täljda, näml.
dels av tall, de äro höjta tabulteris av göing-
na. Men då man inte hade tillräckligt råflor
taket med långa smala alhjäppar som kumlest-
rar vilka lägges på långa och träs på taket och bindes
ihop med vedlar i vart kors. Halmteck lades ovan
på råfloran eller tilltill då halm utlades hela stige
över till väggarna i ett lag i sänder och och jämte
nedtill/ slop jämt med en bräda som var riflad in-
under. Sedan lade man råfloran ovanpå halmtecken. Den
utgjordes av ett långt karschpin eller dyf av annat pos-
sande träslag vilket bandes fast ovanpå halmtecken med
vedlar som trädde igenom halmtecken inom tilltill eller

(H.T.)

2)

ACC. N:R

M. 10456:4

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

införelse och länds höst tillammans så att halmen stå
helt fast. Överst på ryggjären lades lös halmen och här
på lades ~~längd~~ lön av en sex alnars längd. och över på
detta lades konstlud eller ryttare som höll styg på det
hela.

Om en jägare går bekefter en luged
(havande) frumtimmer. (kvinna) bärande en
bössa (jaktgevär) så kan man inte skjuta
någonting med den bössan.

Det hände en gång att då vi arbetade ve (vid)
ett bygge att en som vi halle för Jone-
Petters. Det hade en bössa med sig och
vi såg en hiika och sa åt Pet (Petters) att
skjuta densamma, vilket han gjorde. varefter
han tog hiikan (hiikan) o la den invid
bygget där vi arbetade. Efter en stund skall en
an smickarna Tratta. Nihyrttenen tror ju att de
sa som gick för att ta hiikan, men de flög
hem så att fjere^(hädan) såg efter na, och då grina
Högalta. Jakob och Trösnasmen och Tjörper.
Bengt samt Nihyrtte Edvarden, o Trösten
Olof, mycket gott och sade, det där var
nog en höva som du har skjutit.

Om man tager spik å tryckogården
som varit i en likkista (slagit i densamma)
och spikar med det i en ålakista så
blir det ingen ål i den ålakestan.

Anm. En ålakista är tillverkad av t.ex. 181 tum
ribbor med blott små yringor i fyrkant 1,5 X

1,5. bred. och lika djup. och glänsar i ett
vattenfall i en bäck där ålen går om kös-
ten ut mot havet. Vattnet strömmar in i
denne ålakista ovanifrån fallet. och vid
mörke och regndisiga höstnätter kan mycket
äls fångas i dessa. Det händer till och med
att ålen i stället för att gå i kistan kan
om den är dags i gäret klypa sig ut och
gå omkring ålakestan på så sätt. Men om man
skalar bröken av vicsaften (Vide klyppas) och lägger
dessa i vud vid sidorna så går inte ålen
över dem påstas det.

7 Ett berg i Vänge som kallas för Ällekull
har bote troll. Invid berget bodde en bonde
som stod på god fot med dessa i berget boende
troll. En gång lova trollen bonden att de
skulle hösta all grödan åt honom på grund
av god vänskap. Bonden gick på sin och isig
hur de bar sig åt när de hösta, vilket gick så
till att trollgubben skars med skära, som även
kallas segel (5) och gumman bant säden, och med
de på detta sätt hösta sjöng de: trollgubben sjöng:
Vempe lilla gör du band för ja skär
för hand. Tullgumman sjöng: Gubbe lille bind du.
Ork så lät bonden ställa ut mat och hämm-
rin på åkeren och så hösta trollen stora fält
om natten. Ett annat berg Ällekull hade fått
sitt namn av att sägen förtäljer att en flicka
vid namn Älla tror ha blivit tagen av
trollen in i detta berg.